

Уважаеми колеги,

Изминаха още 4 години от нашата съвместна дейност. По този повод ние сме се събрали да направим равносметка на извършеното от нас за периода 2004 – 2008 г., да анализираме какви слабости сме допуснали и да набележим посоката, която трябва да следваме, за да бъдем на висотата, която се изисква от нас. Тъй като ние сме реални хора естествено е да сме допуснали грешки и слабости. По-важното обаче е да извлечем съответните поуки от тях и да се стремим да не ги повтаряме.

Най-напред бих искал да се спра на организационното състояние на съдийската колегия. Както Ви е известно ние сме помощен орган на Българската федерация по тенис и като такъв нашата основна задача е да осигуряваме необходимия съдийска апарат при провеждане на всички състезания по тенис от вътрешения и международен календар.

В настоящия момент Съдийската колегия има следния състав:

1 сребърна значка супервайзер/главен съдия

1 бронзова значка съдии на стол

7 бели значки

170 национална категория съдия на стол

90 национална категория главен съдия

Ако се погледне формално на тези цифри, те не са малко и би трябвало да гарантират нормалното провеждане на всички състезания по тенис у нас. За съжаление обаче количеството не означава качество, а и разпределението по региони е доста неравномерно. Освен това трябва да признаем, че не-малка част от тези съдии имат доста оскъден опит, който на практика не им позволява да участват в по-отговорни състезания.

Ето защо наша постоянна задача е била подготовката и квалификацията на съдийския апарат. През отчетния период се проведеха 10 курса за съдии на стол в градовете Пловдив, Хасково, Ямбол, Бургас, Варна и София. За разлика от София, инициативата за провеждането им в останалите градове беше на съответните клубове в тях – ТК"Локомотив", ТК"Хасково", ТК"Бриз", ТК"Черно море Елит" и ТК"Ямбол". Въведените през последните години изисквания в Наредбата на БФТ за провеждане на състезанията по тенис у нас за използването на съдии на стол в Държавните първенства и Държавните турнири съответно от осмина и четвърт финал дадоха възможност за изява на по-голям брой съдии. Придобитият от тях опит и самочувствие даде възможност на по-добрите да бъдат включени в съдийските екипи при провеждането на професионалните турнири по

тенис за мъже и жени у нас. Със задоволство трябва да отбележим положителните усилия от страна на БФТ през последните няколко години за непрекъснатото увеличаване на броя на професионалните турнири. Така се създадоха не само необходимите за българските тенисисти условия за професионално им утвърждаване, но и спомогнаха за реализацията на все по-голям брой млади съдии в професионалния тенис. Първият от тях беше Ивайло Бучински от Благоевград, който през 2006 г. премина много успешно курса за ниво 2 в Лондон и получи бяла значка.

Когато правим оценка на факторите, които са оказали влияние върху равнището на съдийството у нас, трябва да отбележим с благодарност положителната роля за това на БФТ. Може би не на всички е известно, че през миналата година за първи път в най-новата история на българския тенис, благодарение на личните контакти на Президента на БФТ г-н Стефан Цветков и положените усилия от страна на федерацията, включително и финансови, в България беше организиран и проведен съвместно с Международната федерация по тенис курс (училище ниво 2). Това даде възможност да включим в него максимален брой наши участници. След задълбочена подготовка на нашите кандидати, в която се включиха най-опитните български съдии, Ивайло Матеев и Боряна Джумалийски успешно преминаха курса и получиха категорията „бяла значка“. За съжаление те можеха да бъдат и трима, ако в последния момент Виктор Стратиев не се беше отказал от участието си в курса, който с това свое действие лиши друг свой колега от участие в него и България от още една бяла значка. За самоволното му оттегляне от този курс в последния момент без знанието на ръководството на Съдийската колегия, Виктор Стратиев беше наказан с лишаване на съдиските права за срок от две години. За да се оцени предоставената ни БФТ възможност, бих искал да ви информирам, че средните разходи на всеки един участник са в рамките на 500 – 600 EUR, които варират в зависимост от държавата в която се провежда курса.

Като цяло на работата на съдиите на стол у нас може да се даде задоволителна оценка. До този момент няма постъпили оплаквания до дисциплинарната комисия при БФТ относно работата на отделни наши колеги.

Друго важно направление от дейността на ръководството на съдийската колегия през отчетния период, бе организирането и провеждането на курсове за главни съдии. Те целяха създаването на добре подготвени главни съдии, които да гарантират едно и също съвременно равнище на организация и провеждане на състезанията по тенис, независимо от клуба организатор и ранга на турнира. В рамките на отчетния период,

Съдийската колегия проведе 3 такива курса, в които взеха участие общо 33 души от различни градове в страната. В програмата на курса акцента се поставя върху практическите въпроси, които трябва да решава всеки един главен съдия по време на дадено състезание. Тези курсове се използват и за да се запознаят участниците в тях с всички нови моменти утвърдени от ITF и свързани с организацията на провежданите турнири както и промените в Правилата за тенис. След началната теоретична част на всеки един участник му се дава задание, с което му се дава възможност практически да действа като главен съдия и да решава свързани с тази негова функция задачи. Във финалната част на курса се провежда специализиран тест, на който участниците трябва да покажат знанията, които са усвоили.

За разлика от относително добрата работата на съдиите на стол, квалификацията на известна част от главните съдии все още не е на необходимата висота. Според нас основната причина за това е относително малкия брой турнири, на които те годишно работят и за това вероятно липсва мотивация за усъвършенстване. В повечето случаи изпълняващите тази функция са обвързани със съответния клуб организатор на турнира и не са в състояние да се противопоставят на определени внушения от страна на ръководството на клуба организатор, които понякога са в разрез с приетите правила за организиране и провеждане на състезанията по тенис у нас. За съжаление информацията за допуснати такива нередности не винаги достига до ръководството на съдийската колегия, поради нежеланието на състезатели и треньори, които са били потърпевши, да се конфронтират с организаторите на съответното състезание. Във връзка с този проблем ние се опитахме да проведем опреснителен семинар с работещите съдии, но за съжаление не срещнахме подкрепа от съответните ръководства на клубовете провеждащи турнири, поради което тази наша инициатива се провали. Разбира се известна вина имаме и ние, тъй като не поставихме ултимативни условия към участниците в него. Смятаме, че работата на главния съдия е изключително отговорна и представителна, за да си позволим да си затворим очите по отношение на този проблем. Ръководството на съдийската колегия ще проведе в началото на следващата година такъв опреснителен курс, в който ще задължим да участват всички работили през последните 3 години като главни съдии да преминат такава преподготовка. Не участвалите в него ще загубят своите съдийски права.

За съжаление трябва да си признаем, че съществуват и редица други обективни и субективни фактори, които се отразяват неблагоприятно върху

количеството и качеството на съдиите у нас. Все още в някои клубове се провеждат Държавни турнири в които в разрез с Наредбата за провеждане на състезанията по тенис у нас, се поставят съдии на стол само във финалната част на състезанието (полуфинали и финали). Това на практика чувствително редуцира възможността за изява на по-младите съдии в съответния регион. Така съдиите с по-малък стаж нямат почти никаква възможност за изява и повишаване на собствената си квалификация, което всички много добре знаем, че зависи изключително много от натрупания опит. На всички ни е известно, че само с теоретична подготовка добър съдия не се става. От субективните фактори на първо място трябва да поставим липсата на лична инициатива. Необходимо е да се отбележи, че много малка част от съдиите, които са завършили курсовете проявяват активност и инициатива, сами да търсят контакти с организаторите на турнири и да предлагат своето участие в тях. Като една добра възможност за това са детските регионални турнири, чиито брой в страната е доста голям, но за които не се предвиждат средства за съдии на стол. Мисля, че нито един главен съдия не би отказал да приеме предлаганата помощ, която разбира се няма да получи съответния материален израз, но не трябва да забравяме, че добър специалист по принцип се става само след не малко чиракуване, а в тези турнири начинаещите съдии биха се чувствали най-комфортно на съдийския стол и за това те представляват една чудесна база за повишаване на собствената им квалификация и добиване на така необходимото на съдията професионално самочувствие. Известно е, че поставянето на един начинаещ съдия на тежък и отговорен мач, би могло да предизвика сериозен стрес в него и дори да го откаже от по-нататъшна работа. Добрият съдия се изгражда с години. Това е сравнително трудоемък процес, който трябва да се извърви стъпка по стъпка.

Ако все още главното съдийство на регионално ниво не е задоволително на 100%, то със задоволство можем да отчетем, че ръководството на Държавните първенства през последните години определено беше на висота. Основната причина за това е, че и през този мандат ръководството на съдийската колегия, успя да мотивира най-добрите съдии да участват в тяхното провеждане. Със своя личен авторитет и ерудиция те съдействаха за безпроблемното и безконфликтно им протичане. Като се има предвид, че Държавните първенства са еманацията на изявата на състезателите през годината, то с добрата си работа съдийската колегия спомогна за изявата на всеки един състезател. Разбира се това не означава, че би трябвало всичко да се представя в розова светлина. Трябва да отбележим и някои наши слабости, с които може би поради натрупаната през

годините инерция, не можем все още да се справим. Става дума за компромисите, които все още допускаме по отношение на нарушенията на Кодекса за поведение от страна на някои млади „таланти“, както и на някои професионални състезатели. Радостен е обаче факта, че все по-голям брой от младите треньори търсят съдействието на съдийския апарат за стриктното прилагане на правилата за игра и Кодекса за поведение. Ние отчитаме, че това е правилната посока и смятаме, че само с общи усилия ще успеем да се преборим с тези негативни явления в нашия тенис.

Определени проблеми в организационен аспект имаше през последните две години и при провеждането на някои летни държавни първенства, които бяха свързани с невъзможността да се намери достатъчно компетентен главен съдия, който да проведе цялото състезание поради паралелното провеждане и на други отговорни състезания по тенис (най-често професионални турнири). Това налагаше даденото първенство да се ръководи последователно от двама души. Въпреки, че това не е най-доброто решение, то в конкретния случай просто нямахме друг избор. Независимо от тези наши пропуски, летните държавни първенства преминаха при относително добра организация и получихме добра оценка от страна на федерацията.

Специално внимание бих искал да обърна на зимните държавни първенства, които до преди две години обикновено бяха съпроводжани с различни конфликтни ситуации, пораждани най-вече от родители, треньори и по-малко от самите състезатели – особено в по-малките възрастови групи. Обикновено това се наблюдаваше по време на квалификацията и в първите кръгове на основната схема, когато отделните срещи се провеждаха без съдия на стол. Тези срещи се контролираха от съдии на клетка, които седяха на трибуните сред публиката и по този начин тяхното присъствие не се усещаше от играещите състезатели на корта и някои от тях използваша това, за да спечелят точки по не съвсем коректен начин. Тези некоректни действия нажежаваха атмосферата на корта и извън него и понякога прерастаха в доста нелицеприятни сцени, в които най-често биваха замесвани родители и треньори. За съдийския апарат също не беше никак лесно да се справя с подобни ситуации, в които трябваше да се успокояват едновременно превъзбудените родители и да се въдворява ред на корта. През миналата година ръководството на Съдийската колегия взе решение експериментално да постави съдиите на клетка в корта, които от непосредствена близост да контролират мача и при необходимост да се намесват веднага при възникване на спорна ситуация, както и да въртят табелките с резултата в геймовете на отделните състезатели, а с това и да елиминират всеки един спор за него,

което беше сравнително често срещано явление преди това. Присъствието на съдията на клетка на корта се оказа изключително удачно решение, тъй като срещите преминаваха при учудващо спокойна обстановка на корта, гарантираща максималната изява на всеки отделен състезател. Това наше решение на проблема получи висока оценка от страна на всички треньори и ръководството на БФТ, тъй като те се убедиха, че некоректните действия на отделни състезатели на практикаха липсваха. Освен това вместо двама съдии на клетка ние използвахме трима, които се сменяха на ротационен принцип, с което се гарантираше и тяхната периодична почивка, а с това създадохме и по-добри условия за работа на съдийския апарат. През тази година ние доразвихме тази схема, като качихме съдиите на клетка на съдийския стол, за да им гарантираме по-добра визия и присъствие на корта. Смятаме че по този начин съдийския апарат реално допринесе за по-доброто провеждане на зимните държавни първенства.

През отчетния период у нас се проведеха голям брой международни състезания по тенис от календара на Тенис Европа, Международната тенис федерация и АТР .

В ТК"Локомотив" Пловдив се проведеха съответно срещите от Фед Къп и Дейвис Къп в груповата фаза, на които ние бяхме домакини. За подготовката на съдийския апарат за тези две състезания ръководството на съдийската колегия положи големи усилия, които бяха свързани главно с набирането на необходимия брой съдии на линия и тяхната предварителна подготовка. По-голямата част от тях бяха от Пловдив, като бяха включени и някои представители от София. Благодарение на техния ентузиазъм и отговорност при работата им на корта, мачовете протичаха безпроблемно. Много добре се представиха и българските съдии на стол, които демонстрираха много добри професионални качества. Представителите на Международната тенис федерация дадоха много висока оценка на нашето цялостно представяне. Провеждането на тези състезания позволи да сглобим един много добре професионално подготвен екип от съдии на линия, които без проблем биха се справили в бъдеще с мероприятия от подобен или по-висок ранг.

В редица наши клубове (ТК"Локомотив", ТК"Хасково", ТК"Свиленград", ТК"Дема", ТК"Левски" и ТК"Банкя") се проведеха вече станалите традиционни за България международни състезания за юноши и девойки до 14, 16 и 18 години, чийто брой се увеличи поради преминаването на БФТ в по-горна категория. При тях се изисква не по-малко опитен съдийски екип, който освен изпълнението на своите преки съдийски задължения, трябва да ограмотява участващите състезатели, които много често не са наясно със своите права и задължения, поради което споровете на корта

са често срещано явление. По тази причина натоварването на участващия в тези състезания съдийски апарат е доста голямо. Бихме искали да отбележим традиционно добрата работа в това отношение на съдиите в Хасково и Свиленград.

Големият брой състезания по тенис, който се очаква и през следващата година ще даде реална възможност на по-голям брой съдии да участват в тях и да натрупат необходимия опит за кандидатстване за бяла значка.

За съжаление трябва да отбележим, че в някои региони по отношение на съдийските кадри има отстъпление назад. Все още има градове с водещи тенис центрове, в които квалифицирания съдийски апарат е крайно недостатъчен или въобще липсва. Като пример в това отношение са Варна, Пловдив, Сливен, Стара Загора и Пазарджик. Това в голяма степен затруднява провеждането на отговорни национални и международни състезания по тенис в тези градове. Според нас за решаването на този проблем биха могли да съдействат ръководствата на съответните региони, които освен за развитието на тениса би трябвало и да се грижат за осигуряване на качествен съдийски апарат, който да гарантира доброто провеждане на всички турнири по тенис в региона.

Ако трябва да се направи сравнителна оценка на работата на съдийския апарат по места, то като се изключи София, където в момента се намират най-ерудирания съдии по тенис, то на следващото място трябва да бъде поставена съдийската колегия в Хасково, която през отчетния период проведе на много високо ниво голям брой международни състезания. Последното, за което те получиха висока оценка от представителя на Международната федерация, беше Източно-европейското първенство до 14 години – едно изключително трудно за организиране състезание, по време на което те се справиха отлично. Радостното е, че двама техни представители – Александра Алексиева и Мирослав Петров имат амбицията да се подготвят и кандидатстват за придобиване на бяла значка.

През следващата година Източно-европейското първенство до 14 години ще се проведе в Сливен. Това поставя много високи изисквания към клуба организатор, който за първи път ще трябва да проведе състезание от такъв ранг. Неговото провеждане ще бъде предизвикателство и за Съдийската колегия, тъй като за съжаление Сливен не разполага с нито един по-опитен съдия.

Като успешно трябва да отбележим и провеждането у нас на квалификациите за летните и зимни купи в различните възрастови групи. През отчетния период у нас се проведеха и голям брой професионални турнири за мъже и жени, които през последната година достигнаха 12

седмици, като основен принос за това имат БФТ и клубовете организатори. За първи път у нас ТК"Левски" проведе женски турнир с награден фонд 100 000 USD. Трябва да отбележим, че за първи път Международната федерация делегира правата на супервайзер/главен съдия за неговото провеждане на наш съдия – Веселина Донева. Това показва, че тя е получила висока оценка за своите способности в това отношение и ние от сърце и пожелаваме в най-скоро време да стане втората българска златна значка на това поприще.

Този турнир се очертава да стане традиционен, като освен него през следващата година ще се проведе и подобен за мъже.

БФТ през тази година подновиха провеждането на челинджъра за мъже, който вероятно също ще стане също традиционен. Така нарастналият брой професионални турнири дава много добра възможност за изява на най-добрите наши съдии и реални възможности за тяхното професионално израстване и преминаване в по-горна категория. Нашите надежди в това отношение са свързани с младите бели значки – Ивайло Бучински и Ивайло Матеев. Пожелаваме им успешна работа и добро представяне през следващата година.

Не можем да не отбележим още един радостен факт в това отношение, а именно присвояването на първата златна значка като супервайзер/главен съдия на българин – Миро Братоев, който през последните години работеше изключително активно при организирането и провеждането на различни турнири от календара на АТР. В момента той заема позицията на АТР tour manager и напусна редиците на професионалните съдии.

Ръководството на съдийската колегия осъществи полезни контакти със сродните организации в редица балкански страни, които дадоха възможност на някои наши елитни съдии да работят на турнири в тях. Смятаме, че тези контакти са важни и те трябва да се поддържат и развиват в бъдеще, тъй като ще позволят по-интензивен обмен на кадри, който от своя страна ще даде по-голяма възможност за професионална изява на българските съдии.

Със задоволство трябва да отбележим, че за разлика от някои спортове, съдийството в тениса не е обвързано с корупционни практики и моралът при нас винаги е бил на висота. Ето защо ние подкрепяме на 100% инициативата за морал и етика в тениса, която БФТ стартира през тази година. Ние смятаме, че тя е изключително важна и полезна особено за младите състезатели. Тенисът само ще спечели, ако успеем да се преборим с някои негативни явления, които понякога съпътстват провеждането на дадени срещи. Ролята на съдийския апарат в това отношение е изключително отговорна и ние вярваме, че всички наши

членове осъзнават това и в своята бъдеща дейност ще бъдат активни участници в тази инициатива.

През този мандат беше извършен превод на редица актуализирани документи на Международната федерация, които се отнасят до цялостната работа на съдийския апарат и бяха подготвени за отпечатване. От издаването на предишната книжка, която беше на изчерпване, бяха изминали доста години. Осъзнавайки важността на тези материали за работата на съдийския апарат, ръководството на съдийската колегия положи много усилия за намирането на спонсор, който да ги издаде. Сега, когато този сборник от документи вече е факт, ние бихме искали да изкажем нашата голяма благодарност на г-н Панайот Първанов от гр.Плевен, който осъществи тяхното издаване. С това той на практика ни оказва много голяма помощ и съдействие за повишаване на знанията и теоретичната подготовка на целия съдийски апарат.

Вече всички правоспособни съдии у нас притежават съответните съдийски карти – документ, с който те могат да легитимират своята категория. Както е известно всеки един съдия е лично отговорен да регистрира в съответната форма броят на мачовете, които той е съдийствал на съответните състезания. Този документ би му позволил след удовлетворяване на съответните изисквания (25 мача за трета категория и 50 мача за втора категория) да кандидатства за преминаване в по-горната категория. За съжаление обаче много малка част от съдиите от трета национална категория проявяват инициатива в това отношение. Надяваме се, че с навлизането през последната година на значителен брой млади съдии, които поне до сега демонстрират една значително по-висока активност, нещата ще се променят към по-добро.

През всичките 4 години бюрото работеше много добре с ръководството на БФТ, което проявяваше разбиране, гъвкавост и позитивно отношение към съдийските проблеми. Ние оказвахме съдействие при изготвянето на ежегодните наредби за провеждане на състезанията по тенис у нас, както и на други нормативни документи имащи отношение към прилагането на правилата за тенис. Ежегодно се актуализираше хонорарната таблица, за което ние искаме да изкажем нашата благодарност към ръководството на БФТ.

При нужда Съдийската колегия оказваше съдействие и на работата на Треньорския съвет, като участваше при провеждането на отделни негови заседания.

Представители на съдийската колегия участваха и в работата на дисциплинарната комисия, както и при спешното решаване на редица нейни задачи.

По този начин съдийската колегия се включваше активно в организационния живот на федерацията и оказваше съдействие за доброто и представяне.

През отчетния период Бюрото на съдийската колегия се състоеше от 9 души: Любомир Бадински – председател, Веселина Донева – заместник председател, Ивайло Цветков – секретар и членове: Христо Максимов, Любен Колев, Тодор Тодоров, Снежана Плачкова, Георги Дименчев и Петър Гюрчев. Допълнително на местата на Любен Колев и Петър Гюрчев бяха кооптирани Антоанета Димитрова и Боряна Джумалийски. То провеждаше редовно своите заседания, на които присъстваха по-голямата част от неговите членове.

Бих искал да отбележа, че всички решения се взимаха с абсолютно болшинство и няма нито един случай на въздържане или негативен вот. Това от своя страна говори красноречиво за атмосферата, която цареше в Бюрото и разбира се съдействаше в не малака степен за качествено и в срок изпълнение на поставените пред нас задачи.

Във връзка с това бих искал да благодаря от сърце на моите колеги от Бюрото, за тяхната всеотдайна работа за каузата, които загубиха много лично време, абсолютно безкористно и водени единствено от желанието си да съдействат за развитието и имиджа на съдийството в България. Още веднъж, благодаря ви.

Независимо от постигнатото, което по наша преценка никак не е малко, Бюрото на съдийската колегия счита, че има още много, което може да бъде направено, за да достигне съдийството у нас едно действително европейско ниво.

На първо място това е работата за уеднаквяване на критериите относно организацията и провеждането на всички състезанията по тенис от вътрешния календар. За тази цел следва да се провеждат ежегодно опреснителни семинари с главните съдии, на които те да бъдат запознани с най-актуалната информация относно въведените от ITF и ЕТА промени.

Да се работи и за напред за разширяване на географската карта на съдиите у нас, както и за активизиране на работата на съдийските колегии в отделните региони. Необходимо е да се прояви по-голяма активност и настоятелност за организиране на съдийски курсове в центровете, които не разполагат с такива и привличането на млади съдии.

Да инициира създаването на ръководства на регионалните съдийски колегии, които трябва да проявяват по-голяма активност и инициативност в своята дейност, като периодически да провеждат семинари с най-младите състезатели с цел тяхното ограмотяване в областта на правилата

за тенис и поведението им на корта, за да бъдат своевременно подготвени за бъдещето им участие в международни прояви.

Да се дава по-голяма гласност (публикуването на подобни материали в сайта на БФТ) на некоректни постъпки на отделни състезатели и наложените им за това наказания. Така ние ще съдействаме за изграждането на професионална култура сред младите състезатели.

Ръководството на съдийската колегия се ангажира да разработи база данни, в която да бъдат включени всички правоспособни съдии на стол и главни съдии по региони, която да позволява ежегодното им актуализиране.

Накрая искам да благодаря от името на Ръководството на съдийската колегия на всички съдии по тенис у нас за свършената от тях работа и положени усилия за успеха на тениса у нас. Благодаря ви.